

[Søren Olesen.]

heder i det hele taget angår, synes jeg, man skulle have taget dem lidt mere i betragtning på forhånd herinde; de gamle, trænede partier burde dog være så kloge, at de kunne beregne den slags i forvejen.

Vi ser, at man har de samme besværligheder i Sverige og Finland. I Sverige tales der nu om et direkte bidrag til folkepension på 6 pct. at indtægten; det kan imidlertid ikke slå til, og så vil man hjemsoge arbejdsgiverne, der yderligere skal betale et betydeligt beløb. I Finland er de kommet til det sjove resultat, at folk får for meget i folkepension, og derfor skal der opkræves en 10 pct. skat af folkepensionen hos pensionisterne. Det er jo en ganske mærkværdig og bagvendt forretningsgang.

Der er blevet nævnt mange forskellige tal på de udgifter, folkepensionsordningen vil påføre kommunerne, og dem kan vi læse om hver dag i bladene. Nogle af dem er måske lidt rigeligt anslået, men i det store og hele er de sikkert rigtige, idet de kommunalfolk, som sidder og arbejder med sagen, må foretage nøgterne beregninger; de kan ikke lulle sig i søvn med, at der måske nok viser sig nogle forøgede indtægter, eller sætte deres lid til, at staten træder til.

Nu tænker jeg mig, at venstre og de konservative venter sig en tak, fordi de her har påtaget sig at tale kommunernes sag; men bare det ikke går dem ligesom Jepses dommere, da de opfordrede Jeppe til at takke dem, fordi de dømte ham til livet igen; da svarede Jeppe dem nemlig: jo, hvis ikke det var jer selv, der havde dømt mig fra livet først. Når man nu herinde prøver på at bøde lidt på kommunernes vanskeligheder, er det måske berettiget, om kommunerne gør den betragtning gældende: ja men først har I jo påført os de mange udgifter uden rigtig at rådspørge os. Jeg tror nemlig, at havde man spurgt kommunerne, ville de have tilrådt en vis forsigtighed, f. eks. med hensyn til udbetaling af 60 mill. kr. til mennesker, som slet ikke har behov for disse penge. Det er klart, at denne lovgivning vil sætte noget, der ligner et skred, i gang, idet også de borgere, som hidtil har holdt sig tilbage fra at kræve aldersrente, naturligvis nu alle sammen møder med deres krav, når de ser, at selv de velhavende skal

have et beløb udbetalt — det er let forståeligt.

Jeg kan ikke tilslutte mig det foreliggende forslag. Jeg ser sådan på det, at hver gang vi vedtager nye love, der medfører nye og betydelige udgifter, burde regningen næste dag præsenteres for skatteyderne. Det ville være det rigtige system; så fik befolkningen at se, hvad det var, der foregik, og så fik den at mærke, hvad det kostede. Dengang loven blev vedtaget, hed det omtrent sådan: det gør næsten ikke ondt, det er behageligheder alt sammen. Men nu har det altså vist sig, at det alligevel gør ondt.

Det ærede medlem hr. Skytte kom med den ret interessante betragtning, at man nu rundt omkring i kommunerne fik likviditeten forringet. Denne lovgivning medfører altså ikke alene visse udgifter, som man havde regnet med, men den påvirker tillige kommunernes likviditet. Nu søger man så at give kommunerne lidt lattergas, for at de ikke skal mærke det — og hvad så med likviditeten? Ja, så fører man denne ubehagelighed over på staten, så bliver dens likviditet forringet, fordi den skal give større refusioner og give dem hurtigere, og så fører staten ubehageligheden over på skatteyderne og forringer deres likviditet. Altså, det er umuligt at undgå, at vanskelighederne mærkes et sted, og det, der er tale om, er kun, at man søger at gøre overgangen, om jeg så må sige, mindre mærkbar, medens resultatet og byrderne naturligvis i det store og hele bliver de samme.

Man talte ved folkepensionens vedtagelse om, at skatteyderne hertil skulle betale 1 pct. af den statskattepligtige indkomst — betalingen begynder til 1. april — men det viser sig, at efterhånden som folk melder sig for at få folkepension i kommunerne, forøges disses udgifter; det blev nævnt af ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen, at der var en bestemt kommune, hvor det så ud til at skatteudskrivningen måtte forhøjes med et par procent. Det vil altså sige, at udgiften i virkeligheden for skatteydernes vedkommende er blevet mellem 2 og 3 pct. i stedet for den ene, der oprindeligt var tale om. Den ene procent opkræves direkte, de andre kommer på skattebilletten senere hen, men skjult, sådan at man ikke skal opdage det